

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 OSLO

Deres ref.
200902457-/VM

Vår ref.
Sak nr: 09/1589-2
Saksbehandler: Tove Kjos
Dir.tlf: 45 49 00 40

Dato:
21.09.2009

Høring av utkast om ny forskrift om strålevern og bruk av stråling

Jeg viser til departementets forslag til ny strålevernforskrift oversendt i brev av 29.06.09.

Forbrukerombudet fører tilsyn med at de næringsdrivendes markedsføring og avtalevilkår er i samsvar med markedsføringsloven. Som kjent er Forbrukerombudet også tillagt tilsynet med forskrifter om markedsføring av alternativ behandling fra 1. januar 2004.

I Forbrukerombudets virksomhet står forbrukerperspektivet sentralt. Dette gjelder ikke bare oppgaver som er tillagt etter markedsføringsloven, men dette gjelder også de oppgaver som Forbrukerombudet er tillagt etter lov om alternativ behandling av sykdom med tilhørende forskrifter. Jeg viser til forarbeidene til lov om alternativ behandling av sykdom m.v. hvor hensynet til forbrukeren tillegges stor vekt: "forbrukerperspektivet skal stå sentralt i politikuttviklingen overfor den virksomheten som foregår i det private marked av alternative behandlere utenom helsetjenesten. Forbrukerperspektivet kan ivaretas dels gjennom regelverk og dels gjennom utenrettslige tiltak fra myndighetenes side eller bransjens side", jf Ot.prp.nr. 27 (2002-2003).

I forbindelse med tilsynet med markedsføring av alternativ behandling har Forbrukerombudet også sett nærmere på markedsføringen til alternative utøvere som bruker laser og/eller lysbehandling i sin behandling.

Vi har erfart at det er flere klinikker som har markedsført behandling med laser og/eller lysbehandling som en effektiv metode til å behandle en rekke sykdommer, diagnoser og lidelser. I de tilfeller hvor den som er ansvarlig for driften ikke er autorisert helsepersonell, har vi behandlet markedsføringen ut fra forskrift om markedsføring av alternativ behandling, gitt i medhold av lov om alternativ behandling av sykdom m.v.

Det har vært en god dialog med Statens Strålevern i slike saker. Når Strålevernet har fattet vedtak om stansing av bruk av laserstråling på mennesker og klinikken fortsetter å markedsføre virksomheten som omfattes av stansingsvedtaket, har Forbrukerombudet ansett det for å være urimelig og i strid med markedsføringsloven.

Formålet med strålevernforskriften, som regulerer all bruk av ioniserende og ikke-ioniserende stråling, er å sikre forsvarlig strålebruk, forebygge skadelige virkninger av stråling på menneskers helse og bidra til vern av miljøet.

Blant de viktigste innholdsmessige endringene i forslaget til ny stråleverforskrift er en tydeliggjøring av kompetansekrav knyttet til bruk av laser, herunder i kosmetisk bruk.

I den nye forskriften er det foreslått kompetansekrav til de som driver kosmetisk behandling med IPL (intens pulset lys) og sterke ikke-ioniserende kilder. Det vil bli krevet kompetanse hos personell som skal inngå i virksomheten (§43) og krav til kompetanse hos de som skal betjene apparatur for medisinsk strålebruk (§46). Kravet, som er begrunnet i hensynet til faglig forsvarlig behandling, er utvidet til å omfatte helsepersonell generelt for betjening av laser klasse 3B og 4, IPL og andre ikke-ioniserende kilder.

I og med at bruk av laser og sterke optiske kilder til medisinsk og kosmetisk behandling kan medføre fare for hud- og øyeskader, er Forbrukerombudet positiv til at det nå blir forslått å innføre krav til kompetanse i de virksomheter som driver med kosmetisk behandling med optisk stråling.

Departementet har bedt om en vurdering av om det bør innføres en godkjenningsordning for besittelse og bruk av laserpekere klasse 3B eller 4 i det offentlige rom (inkl. skoler). Alternativet er å forby salg av laserpeker over en gitt styrke.

Med utgangspunkt i opplysningene om at bruken av laserpekere i liten eller ingen grad er berettiget og at det samtidig er rapportert om at det har forekommet bruk på skoler der laserstråle er rettet mot medelever, bør departementet etter min mening ut fra et forbrukerståsted vurdere å forby omsetningen av laserpekere over en gitt styrke.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
Forbrukerombud